

නියෝජනය කරන මහ බැංකුවක් එහි මුදලේ අගය පහලට තල්ලු කිරීම ලෝක ධනවාදයේ ඉතිහාසය තුළ මින් පෙර කිසි දිනෙක සිදු වී නැත.

ගෝලීය ආර්ථිකයේ ගැඹුරුවෙමින් පවත්නා ගැටලු පෙරලා භූ දේශපාලනික ආතතීන් උත්සන්න කරනු ඇත. ප්‍රධාන ගනයේ දේශපාලනික සහ සිදුවීම්ට බෙහෙවින් ඉඩකඩ ඇති මිලිටරි සටන්වලට වේදිකාව සැකසීමේ ශක්‍යතාව සහිත පිපිරුම් සහගත තැන් ගන්නාවක් තිබේ.

ඔබ්බා පාලන තන්ත්‍රයේ ඊනියා “ආසියාවට හැරීමේ” කේන්ද්‍රය බවට පත්ව ඇති චීන-විටෝර් කල්ලුව වේගවත් වීම හේතුවෙන් සමස්ත නැගෙනහිර ආසියානු කලාපයේ ආතතීන් පසුගිය වසරේදී සිග්‍ර ලෙස වර්ධනය වීමක් පෙන්නුම් කළේ ය. එක්සත් ජනපදය විසින් දිරිගන්වන ලදුව, පිලිපීනය හා වියට්නාමය චීනයට එරෙහිව දකුණු දිග චීන මුහුදු ප්‍රදේශයේ සිය අයිතිවාසිකම් පෙරට ගනිමින් සිටිති.

චීනයේ හා ජපානයේ දේශපාලන නායකත්වයන් නරක අතට හැරෙමින් පවත්නා ආර්ථික කොන්දේසිවලට ප්‍රතිචාර දක්වන්නේ සමාජ කලබලැති යටපත් කරලීමට වැයම් කරමින්, යළි වතාවක් ජාතිකවාදයට ආවඩමිනි. සෙන්කාකු/ඩයේයු දූපත් සඳහා එම දෙරට ම අයිතිවාසිකම් කියාපෑම මෙකී ආතතීන්හි කේන්ද්‍රය වී තිබේ. පාර්ශවකරුවන් මේ දක්වා සෘජු මිලිටරි ගැටුම් වලක්වාගෙන තිබේ. එහෙත් විශේෂයෙන් ම ජපානයේ මිලිටරියට ප්‍රහාරයක් එල්ල වුවහොත් තමන් ජපානයට පිටුබලය දෙන බව එක්සත් ජනපදය ප්‍රකාශයට පත් කර ඇති කොන්දේසි යටතේ, ඇතිවිය හැකි ඕනෑම ගැටුමක් සිග්‍රයෙන් පැතිර යාමේ ශක්‍යතාව පවතී.

බියකරු “ඓතිහාසික එදිරිවාදිකම්” පිලිබඳ සඳහන් කරමින්, ගිනෑන්මියල් ටයිම්ස් මෑතක දී අනතුරු ඇඟවූයේ, “ඊශාන දිග ආසියාව වසර ගනනාවක් තිස්සේ මේ සා බියකරු වී නැති” බවයි.

මැදපෙරදිග සම්බන්ධයෙන් සලකන කල, සිරියාවට එරෙහි අධිරාජ්‍යවාදී-පිටුබලය ලබන ප්‍රහාරයක් සමස්ත කලාපයේ ම ආතතීන් උග්‍රකරනවා පමනක් නොව ගෝලීය වසයෙන් ද එම ආතතීන් පතුරුවා හරිනු ඇත. ඊස්රායලය, එක්සත් ජනපදය නැතිනම් මේ දෙරට ම ඒකාබද්ධව ඉරානය වෙත සෘජු ප්‍රහාරයක් දියත් කිරීම සඳහා සැලසුම් ඉදිරියට ගැනීම අනිවාර්ය ය.

ඒ අතර ම, ප්‍රමුඛ අධිරාජ්‍යවාදී බලවතුන් අප්‍රිකානු මහාද්වීපයේ සම්පත් මත ඔවුන්ගේ අධිකාරිය සහතික කරගැනීමත් එනමින් මහාද්වීපයෙහි වැඩෙමින් ඇති චීනයේ මූලෝපායික අධිකාරියට එදිරිව ක්‍රියාත්මක වීමත් සමග අප්‍රිකාව කේන්ද්‍ර කරගත් නව කාකොටා ගැනීම් වර්ධනය වෙමින් තිබේ.

ඇත්තවසයෙන් ම ඉතිහාසය එනමින් ම පුනර්කරනය වන්නේ නැත. එහෙත් එහි අනුනාදයන් දැකගත හැකි ය. වත්මන් කාලපරිච්ඡේදය වඩ වඩාත් සමානකම් දරන්නේ ශතවර්ෂයකට ඉහත දී එනම්, 1914දී ලෝක ආර්ථිකයේ ප්‍රධාන කඩාවැටීමක් සමග සම්පාත වෙමින් මහ බලවතුන්ගේ එදිරිවාදිකම් පලමු ලෝක යුද්ධය පුපුරායාමට තුඩු දුන්නාවූ කාලපරිච්ඡේදයට ය.

සෑම රටක ම කම්කරු පන්තියේ තත්වයන්ට එල්ල කෙරෙන උග්‍ර අතට හැරෙන ප්‍රහාරයන්හි ප්‍රතිපලයක් ලෙස වසර 2013 ප්‍රධාන සමාජ හා පන්ති අරගල ද ඉස්මත්තට ගෙන එනවා ඇත.

ආර්ථික කඩාවැටීම විසඳාලීමේ කිසිදු ප්‍රතිපත්තියක් පාලක පන්තීන් සතුව නැත. එහෙත් ඔවුන් නිර්දේශ ලෙස යොදාගනිමින් තිබෙන ඉතා ම නිශ්චිත මූලෝපායක් තිබේ. එහි එල්ලය කම්කරු පන්තියේ සමාජ තත්වය වලපල්ලට යවමින් ලාභ පද්ධතියේ වියළි ගිය නහර වැල් තුලට නව ධනය පොම්ප කිරීම යි.

එය කවර නම් යටතේ ඉදිරියට යමින් තිබුණ ද -- එක්සත් ජනපදයේ “බදු ආදායම් ප්‍රපාතය” මගහරවා ගැනීම, යුරෝපයේ ආර්ථික “ප්‍රතිසංස්කරණ” හා “ප්‍රතිව්‍යුහකරනය” නොඑසේ නම් ඕස්ට්‍රේලියාවේ “ආසියානු ශතවර්ෂයේ අභියෝගයන්ට මුහුණ දීම”-- මෙම මූලෝපායෙන් අරමුණු කෙරෙන්නේ පශ්චාත් දෙවන ලෝක යුද කාල පරිච්ඡේදයේ සමාජ ජයග්‍රහණ සියල්ල විනාශ කිරීම ය.

සමාජ ව්‍යසනයේ මෙම වැඩසටහන හා ඒ සමඟ බැඳී ඇති යුද්ධයේ අනතුර කිසියම් ආර්ථික උත්පාතයකින් තත්වය වෙනස් වනු ඇතැයි කල්පනා කරන අර්ධ-පියවර මගින් හෝ බොදවූ බලාපොරොත්තු වලින් පරාජය කල නොහැකි ය. ඒ සඳහා සටන් වැදිය යුත්තේ ධනවාදයට එරෙහිව ජාත්‍යන්තර කම්කරු පන්තිය ඒකාබද්ධ කරන විප්ලවවාදී සමාජවාදී වැඩසටහනක පදනම මත ය.